

zMYsel

žiaci základných škôl – Moderní novinári

kolektív tímu Moderní novinári

EDITORIÁL

Milí čitatelia,

časopis, ktorý držíte v rukách je výsledkom nášho ročného snaženia. Aby ste mali predstavu o tom, čo sme robili celý rok, na nasledujúcich stranách vám prinášame zaujímavé články, reportáže a rozhovory. Chceli by sme Vám ukázať, čo sme sa ako MLADÍ NOVINÁRI počas jedného roka naučili.

Všetky tieto aktivity v nás rozvíjali kladné vlastnosti a odstraňovali chyby v písaní. Pravidelné stretávanie sa nám taktiež pomohlo rozvíjať reč a naše myslenie, fantáziu, tvorivé schopnosti, ale aj podporovalo našu mravnú a hodnotovú výchovu. Tvorili sme sami aj skupinovo. Prebrali sme mnohé tém, od jazykových štýlov, cez etický kódex novinára, až po rôzne novinárske žánre. Spracovali sme niekoľko ankiet, reportáží, článkov a to všetko s ohľadom na rešpektovanie ľudských práv a ich dodržiavanie.

Prajeme vám príjemné čítanie s otvorenou myslou.

kolektív tímu Moderní novinári

OBSAH

03

O SLOVENSKOM JAZYKU
A KOMUNIKÁCII

05

ŠTÝL AKO ZNAK TVORIVOSTI

07

SPRAVODAJSTVO
A PUBLICISTIKA NAŠIMI OČAMI

10

ANKETA V ULICIACH BANSKEJ BYSTRICE

12

ROZHOVOR
S NAŠOU LEKTORKOU

S kým by ste radi bývali v jednom dome?

15

TOLERANCIA INAKOSTI

17

HODNOTY V ŽIVOTE
MLADÉHO ČLOVEKA

20

PREDSUDKY
A STEREOTYPY

24

VYROVNÁVANIE SA
SO SLABOSŤAMI

26

BUDÚ Z NÁS
DOBRÍ NOVINÁRI?

O SLOVENSKOM JAZYKU A KOMUNIKÁCIÍ

Jazyk vôbec nemusí byť nudný 😊

Ste žiakmi základnej školy a preto veríme, že o slovenskom jazyku ste toho už dosť počuli. A to aj napriek tomu, že slovenčina je stále pomerne mladým jazykom – jej novodobé dejiny sa začínajú približne v polovici 19. storočia, keď sa zásluhou štúrovského obrodeneckého hnutia v roku 1843 kodifikoval spisovný slovenský jazyk na podklade stredoslovenského nárečia z okolia mesta Turčiansky svätý Martin.

Vedeli ste však, že aj napriek jej nízkemu veku môžeme konštatovať, že slovenčina je dnes moderným európskym jazykom, pretože bez

väčších problémov dokáže plniť rôznorodé komunikačné potreby svojich používateľov, a to vo všetkých sférach spoločenského styku (vo vede, v umeleckej tvorbe, v žurnalistike a podobne)?

Komunikačné zručnosti sú nevyhnutnou životnou potrebou každého človeka. Schopnosti a zručnosti efektívne komunikovať, zaujímavo hovoriť, tvoriť bezchybné súvislé texty, štylizovať a spisovne sa vyjadrovať sú základnými piliermi spoločenskej komunikácie. V súčasnosti sme denne konfrontovaní so situáciami, v ktorých sa preukázu naše jazykové a komunikačné zručnosti. V dobe informatizácie a bohatej komunikácie nielen na úrovni osobných a pracovných kontaktov - ale aj vo virtuálnom svete na internete - má škola nezameniteľný podiel na tom, ako budú žiaci v tejto oblasti života úspešní. Na hodinách materinského jazyka sú preto vedomosti a zručnosti v oblasti komunikácie prioritné vo vzdelávaní na všetkých typoch škôl.

Zamýšľali ste sa niekedy nad tým, čo vo všeobecnosti znamená komunikácia? Jednoducho môžeme povedať, že je to rozhovor. V širšom zmysle je komunikácia výmena informácií medzi jedincami prostredníctvom spoločného systému znakov, pričom jej cieľom je dorozumievanie sa za účelom porozumenia. Ved' ako inak by sme sa medzi sebou rozprávali?

Vlastne, máme na to hneď niekoľko spôsobov. Verbálna (slovná) komunikácia – dorozumievanie za pomoci prirodzeného jazyka. Neverbálna (mimoslovná) komunikácia – pri dorozumievaní nahrádza slová gestikulácia, mimika, reč tela, zovňajšok. Komunikácia činom – napr. kreslenie schém a náčrtov popri verbálnom prejave.

Tak vidíte, komunikácia nemusí byť vždy len nudná. Ved' aj vy, keď si „čtujete“ s kamošmi cez rôzne sociálne siete, používate hlasovú správu – slovnú komunikáciu, občas odošlete aj nejaký ten emotikon – to je komunikácia činom. Takže aj keď sa vám môže niekedy na prvý pohľad zdať, že slovenčina vôbec nie je zaujímavá (je dokonca až nudná), vôbec to tak nemusí byť, ak si ju niečím spestríme 😊. Ved' všetky tie poučky, čo do nás učitelia na hodinách „tlačia“ si stačí len predstaviť na inom príklade.

Veríme, že sme vám v tom trochu pomohli a už sa na slovenčinu a komunikáciu ako takú budete pozerat' inými očami (vidíte, a to je už gestikulácia 😊).

Držíme vám palce, aby vám to išlo stále ľahšie a ľahšie.

kolektív Moderných novinárov

ŠTÝL AKO ZNAK TVORIVOSTI

Harpuna ako pomôcka

Decká, čo si predstavujete pod slovom štýl? Medzi prvými slovami vám možno napadne štýl oblečenia, životný či hudobný štýl... V každom prípade môžeme povedať, že štýl je obrazom duše človeka v prostredí, ktoré ho obklopuje, v komunite, ktorá „stvorila“ jeho návyky, a v čase, ktorý ohraničuje jeho existenciu. Každý štýl, aj najrevolučnejší a najodvážnejší, sa raz stane „klasickým“, dosiahne svoj vrchol a jedného dňa sa stane staromódnym, obmení ho opäť niečo dovtedy neznáme.

No my sa budeme baviť o jazykových štýloch. Učili ste sa už o nich v škole? Bavilo vás to? Pre niektorých je táto téma zábavná a pre niektorých menej. Viete však, že s jazykovými štýlmi sa môže aj zabaviť? Slúži k tomu jednoduchá pomôcka. HARPUNA. Slovo, ktoré znamená hudobný nástroj, no v našom prípade každé začiatkové písmeno tohto slova reprezentuje jeden z jazykových štýlov.

H – hovorový, A – administratívny, R – rečnícky, P – publicistický, U – umelecký, N – náučný a A – posledné písmeno nereprezentuje nič, je tam, aby sme si ľahšie zapamätali túto pomôcku 😊. My ti to ešte trochu uľahčíme, skúsime ti dať k niektorým štýlom príklad.

Hovorový štýl používaš, keď sa rozprávaš alebo si píšeš s rodinou či kamarátmi. Používaš ho každý deň ani si to neuvedomuješ. S administratívnym štýlom sa nestretávaš na každodennej báze, ale tvoji rodičia určite áno. Budeš ho používať, keď pôjdeš na poštu niečo vybaviť alebo keď si budeš vypisovať prihlášku na strednú školu, na úrade, či v banke. Rečnícky je štýl verejného styku a uplatňuje sa v ústnom prejave. Uplatňujeme ho vtedy, keď chceme vyvolať slávnostnú atmosféru, komentovať významné udalosti, propagovať nejakú udalosť a podobne. Texty rečníckeho štýlu sú založené na úvahe, opise, rozprávaní, ale využívajú aj informácie a fakty súvisiace so spoločenskou udalosťou. Publicistický štýl sa uplatňuje vo sfére žurnalistickej (novinárskej) komunikácie. Jeho cieľom je prinášať informácie o aktuálnych udalostiach, má poučať, ovplyvňovať,

presvedčať a získať pre svoj názor čitateľskú verejnosť, prispôsobuje náročnosť obsahu a formy priemernej vzdelanostnej úrovni obyvateľstva (na rozdiel od odborného štýlu). Ide teda o komunikáciu s verejnosťou, s čitateľom, prípadne poslucháčom. Z názvu posledného štýlu – umeleckého je jasné, že sa uplatňuje predovšetkým v umeleckej literatúre (beletrii). V umeleckých textoch sa využíva obrazné vyjadrovanie, ich základnou funkciou je pobaviť (estetická funkcia). Jeho úlohou je emocionálne pôsobiť na adresáta, vyvolať v ňom citovo-estetický zážitok.

Vidíte sami, že tvorivosť, fantázia a jedinečnosť človeka sa môžu prejaviť aj v jazyku, ktorý používa, v štýle jeho ústneho i písaného prejavu, v tom, ako citlivo dokáže uvážiť, koho oslovuje. Tak sa nebojme prejavovať ☑.

Kika, Katka, Lukáš, Eli

SPRAVODAJSTVO A PUBLICISTIKA NAŠIMI OČAMI

Rozširujeme si obzory

Doposiaľ sme nemali možnosť zamýšľať sa nad tým, ako sa tvorí spravodajstvo a publicistika. Pre nás to boli pojmy nové, cudzie. No vďaka tomu, že sme na našich hodinách trénovali rôzne zručnosti z oblasti komunikácie, interpretácie, práce s mikrofónom a podobne, uvedomili sme si, že novinárska práca vôbec nie jednoduchá.

Kým **spravodajstvo** zväčša operatívne oznamuje (krátka správa, rozšírená správa, fleš...), **publicistika** hľadá súvislosti, spojenia, robí závery a hodnotenie, pričom fakty slúžia ako argumenty. Nechceme vás zahlcovať ťažkými vecami, no zároveň vám chceme povedať, ako to vidíme my.

Publicistika sa chápe ako oveľa širší pojem než žurnalistika, pretože *sa realizuje aj mimo žurnalistiku* (napr. v knižných vydaniach reportáží, esejí, fejtónov...). Aj keď ide o žurnalistické prejavy, ktorých základ tvorí hodnotenie a postoje. Dôležité je uvedomiť si, že publicistika významnou mierou formuje verejnú mienku. Teda to, čo si myslíme. A to sa potom prejaví a pretaví do písomného alebo ústneho prejavu. Preto existujú rôzne žánre ako stĺpček, reportáž, anketa či interview a pritom každý z nich má svoje pravidlá. V niektorých človek opisuje iba fakty, v iných človek vyjadruje aj svoj vlastný názor. Preto je spravodajstvo a publicistika (a žurnalistika vo všeobecnosti) taká pestrá a zaujímavá. My sa vám v tomto časopise budeme snažiť ukázať rôzne žánre, s ktorými sme

sa počas roka stretli a zoznámili. Niektoré nás bavili viac, iné menej. Alebo skôr povedané, zaujímalo nás všetko, len v praktickej rovine sa niektoré ťažšie písali a spracovávali. Našťastie sme na hodinách mali rôzne ukážky, cvičenia a diskusie, a tak sme sa skôr dokázali vžiť do nejakej témy a spracovať ju ako novinári. Aj keď sa ešte stále máme čo učiť 😊.

Tým, že sme si vyskúšali, ako sa robí spravodajstvo a publicistika, na rôzne reportáže a články sa už pozeráme inak. Lebo ľahko sa hodnotí, kým si to človek nevyskúša. Veď napríklad, skúste opísať rodičom nejaký vami zažitý zážitok stručne, no zároveň pútavo alebo skúste napísať krátku správu o tom, ako prebiehal súčasný školský rok. Zistíte, že to vôbec nie je také jednoduché, ako to na prvý pohľad vyzerá.

Chceme vás však povzbudiť k tomu, aby ste sa pri neúspechu nevzdávali. Ani nám to spočiatku vôbec nešlo, no vďaka tréningu a opakovaniu sme sa zdokonalili. A najmä, išlo nám to vtedy, keď sme dali hlavy dokopy!

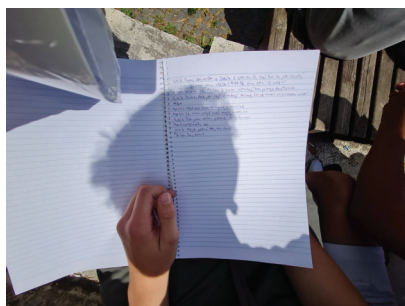
kolektív Moderní novinári

ANKETA V ULICIACH BANSKEJ BYSTRICE

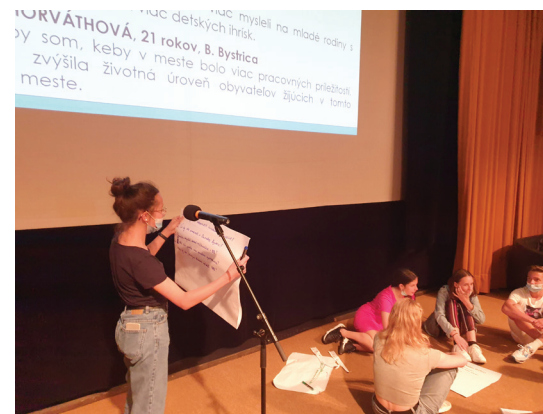
Čo by sa malo zlepšiť, aby sa vám žilo lepšie?

Cez leto sme robili anketu na našom námestí v Banskej Bystrici. Pýtali sme sa ľudí v rôznom vekovom rozmedzí, rôzneho pohlavia a vierovyznania na to, aké dobré skutky spravili za posledné obdobie.

Pracovali sme v dvoj-trojčlenných skupinách, celkovo sme vypovedali asi tridsať Banskobystričanov. Potom, čo sme anketu zrealizovali, spracovali sme jednotlivé výpovede našich respondentov, časť z nich vám prinášame v našej foto reportáži.

Dostali sme rôzne zaujímavé odpovede ako napríklad to, že pomáhali iným ľuďom napríklad tak, že strážili deti, urobili niekomu nákup alebo tým, že skrášili verejné priestranstvo. Niektorým ľuďom, ktorých sme oslovili sa v danom čase odpovedať nechcelo alebo na nás nemali čas.

Ale aj to patrí k práci novinára 😊.

Celkovo môžeme povedať, že ľudia vykonávajú dobré skutky priebežne počas celého roka, niektorí viac, iní menej. Čo je dobré, že z ľudí sa ľudskosť ešte nevytratila.

Marek, Tedy, Artur

ROZHOVOR S NAŠOU LEKTORKOU

Lektorka miluje mladých ľudí

Počas celého roka sme sa stretávali s lektorkou Marcelou Václavkovou Konrádovou, ktorá nás viedla krúžkom Moderní novinári. Preto sa rozhodli, že ju vyspovedáme a rozhovor spracujeme aj do časopisu, ktorý sme spoločne vytvorili. Je to pre nás úžasnou skúsenosťou, a preto sme radi za tieto hodiny.

Študovala na pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici, jej štúdium pokračovalo na Katolíckej univerzite v Ružomberku, neskôr sa dostala aj mimo Slovenska. Žurnalistike sa venuje už vyše 30 rokov a nadobudla dobrú prax. Začínala ako piatačka na základnej škole. Z vlastnej skúsenosti môžeme povedať, že sa vie vcítiť do mladých ľudí. Možno aj preto bola oslovená na prácu v krúžku Moderní novinári, kde sa zúčastňujú žiaci vo veku 13-15 rokov. Vďaka tomuto projektu má šancu priviesť mladých ľudí k žurnalistike. Bohužiaľ pandemická situácia ovplyvnila aj našu prácu s ňou. Museli sme prejsť na online formu stretávania sa čo je pre všetkých oveľa náročnejšie. Pani lektorka musela vymyslieť nové aktivity, ktoré by boli pre nás zábavnejšie a zaujímavejšie. „Určite by bolo lepšie sa vrátiť pracovať prezenčne, lebo to je živšie a menej náročnejšie.“ Dúfajme, že sa situácia zlepší a budeme sa môcť čo najskôr vrátiť k prezenčnej forme tohto krúžku.

Tereza, Jakub, Simon, Stella, Artur, Tadeáš, Kristína

Prečo ste sa rozhodli robiť prácu novinárky?

Už od 11 rokov som chcela byť novinárkou asi spočiatku len zo zvedavosti. Chcela som robiť rôzne rozhovory, naučiť sa pracovať s mikrofónom, stretávať sa s novými a inšpirujúcimi ľuďmi.

Čo vás na vašej práci baví najviac?

Teší ma, že si neustále rozširujem obzory a počas tohto krúžku môžem byť s mladými ľuďmi, pretože im chcem odovzdať skúsenosti a naopak, iné chcem zas získať ja od nich. Je to skutočne obohacujúca skúsenosť a práca.

Prečo ste sa rozhodli robiť krúžok moderní novinári so žiakmi základnej školy?

Bola som oslovená z dôvodu, že mám 30 ročnú prax s prácou v médiách a teší ma, keď svoje skúsenosti môžem odovzdať ďalším.

Baví vás práca s deťmi?

Určite, ukazujú mi iný pohľad na veci, motivujú ma k tomu, aby som hľadala nové spôsoby. Dávajú mi nový vietor „do plachiet“ 😊.

Ďakujeme pani lektorke za to, že bola ochotná spraviť s nami tento rozhovor a želáme jej veľa úspechov v kariére a osobnom živote.

Marek, Oliver, Katka, Viktória, Sofia, Lukáš, Matej

TOLERANCIA INAKOSTI

Úspešný či neúspešný?

Zamýšľali ste sa niekedy nad tým, aká je vaša miera tolerancia voči ženám, dôchodcom, vegetariánom či ochrancom zvierat, žobrákom a zlodejom? Niekedy sa totiž mylne domnievame, že netolerantní bývame len k tým, ktorí sú pomyslene na okraji spoločnosti. Ono tomu vôbec nie je tak.

Je to možné zaujímavé, ale netolerantní môžeme byť dokonca aj voči úspešným ľuďom. Závidíme úspech, majetok, bohatstvo či prepych, vytvárame si predsudky k peniazom i k ľuďom a ich správaniu, škatuľkujeme.

Je zřejmé, že příslušníci jedné kultúry sa vyznačujú spoločným jazykom, hodnotovým systémom, podobnými vzorcami správania a uvažovania, majú rovnaké tradície, zvyky. No zároveň každý človek je ovplyvňovaný rôznymi kultúrnymi prostrediami, v ktorých sa pohyboval, v ktorých vyrastal alebo žil. A toto všetko nás formuje. A formuje aj to, ako vnímame ľudí odlišných. Iných, než sme my. Či sme alebo nie sme tolerantní. Ku komu áno a ku komu nie. A aj to, za akých okolností.

Preto, keď stojíme zoči voči nejakej skupine ľudí, ktorú máme tendenciu haniť, hľadajme to, čo máme spoločné a až potom to, čo nás rozdeľuje. Čo má úspešný a čo má neúspešný človek? Čo sa nám na ňom páči, aké má charakteristické črty? A čo by sme nechceli mať, čo by sa nám nepáčilo?

Človek má množstvo postojov voči ľuďom, predmetom, spoločnosti ako takej, k umeniu, k Bohu a dokonca aj sám k sebe. No s vývinom človeka sa vyvíjajú aj jeho postoje. A tie sa vplyvom rodiny, priateľov, krajiny, v ktorej žije... menia. Pridružovanie sa človeka ku skupinám má živote dôležitú úlohu pri vytváraní jeho postojov. No na rozdiel od rasizmu, etnickej či náboženskej výlučnosti a nadradenosti je tolerancia základom demokratického postoja voči každému, kto sa od nás líši svojou farbou pleti, svojim pôvodom, kultúrou, jazykom, zvykmi, názormi či vierou.

Práve preto by sme sa mali usilovať o porozumenie, snažiť sa pochopiť toho druhého, spoznať tradície, zvyky, náboženstvo, kultúru... toho druhého. Pretože len tak, že čím viac toho druhého spoznáme, čím viac sa s ním zblížujeme, tým menej je pre nás cudzincom či záhadou.

kolektív Moderní novináři

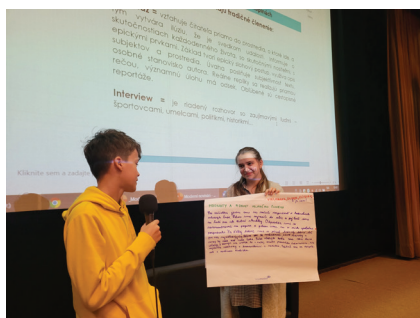

HODNOTY V ŽIVOTE MLADÉHO ČLOVEKA

Každý z nás je iný

Rozmýšľali ste niekedy nad pojmom hodnoty? My sme sa o nich rozprávali jeden celý mesiac a zistili sme, že najdôležitejšími hodnotami je rodina, zdravie a priatelia. Viem, možno to znie klišé, ale aj keď sme mladí, uvedomujeme si ich význam.

Hodnoty sú veci alebo ľudia, na ktorých nám záleží.

Keď si určíte hodnoty, ktoré vás v živote poháňajú vpred, tak zistíte, čo je pre vás najdôležitejšie a čo naopak v živote nepotrebuje.

Domnievame sa, že človek, ktorý nepozná svoje hodnoty, si nevie dobre zorganizovať ani svoj život. A tak by to byť nemalo.

Sofia M., Sofia M., Viktória, Oliver

Strom hodnôt a my

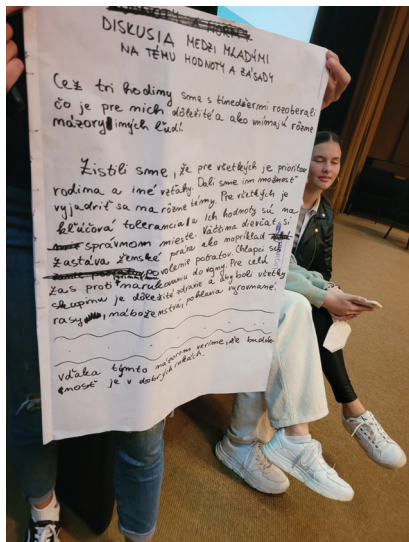
Pojem hodnota patrí k najpoužívanejším výrazom bežnej komunikácie. Ľudia majú určité predstavy o tom, čo je hodnotné...

Tieto predstavy sa však obvykle týkajú iba jednotlivých hodnôt, to, čo považujú za eticky správne (nesprávne), výhodné (nevýhodné), krásne (nepekné), žiadúce (nežiadúce).

Hodnotou sa zvyčajne nazýva všetko, čo je predmetom našich **potrieb**, presnejšie – **hodnota je odvodená zo vzťahu medzi našou potrebou a tým, čo ju uspokojuje**. Dobrá kniha, teda pre človeka nemusí byť hodnotou, ale stáva sa ňou vo vzťahu k potrebe sebazvedávania. Hodnotou je iba pre človeka, čo pociťuje takúto potrebu. Skutočne dobrá kniha je nielen prostriedkom na uspokojovanie potrieb, ale aj činiteľom ich formovania. Po jej prečítaní sa mení nielen príslušná potreba, ale aj človek. A tak sa zvláštnym mechanizmom utvárajú nové hodnoty a zároveň pretvárajú potreby.

Človek, ktorému nie je jasné, ku ktorým hodnotám smeruje, nevie si dobre zorganizovať život, odolávať nástrahám, drogám alebo alkoholu, býva pod vplyvom situácií, náhod a ľudí, ktorí mu neprospeievajú.

Porozmýšľajte o oblastiach, ktoré chcete posilniť alebo rozvíjať, alebo o hodnotách, ktoré chcete naplno začleniť do svojho života. O tom, aký vplyv má televízia na utváranie vašich názorov? Ktoré hodnoty sú považované za „dobré“ a ktoré za „zlé“?

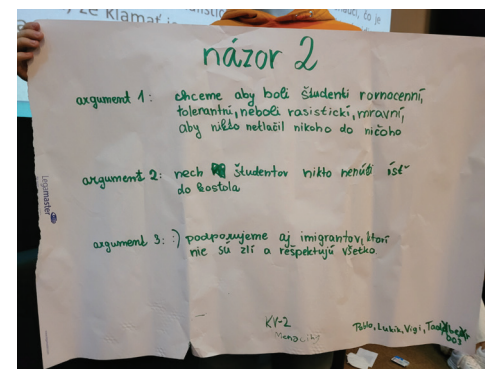
Dokončenie tohto článku za nás vám pomôže zamyslieť sa nad tým, ako tieto hodnoty ovplyvňujú vaše činy a pochopiť, prečo môžete reagovať určitým spôsobom, keď niekto iný reaguje spôsobom, ktorý je proti niektorým z týchto hodnôt.

kolektív Moderní novinári

PREDSUDKY A STEREOTYPY

Je oukej byť dúhovú

Všetci máme predsudky, ale to neznamená, že sme zlí ľudia. Najčastejšie máme predsudky voči menšinám, takže napríklad k ľuďom, ktorí sú iného pôvodu, vyznávajú iné náboženstvo alebo k ľuďom inej sexuálnej orientácie.

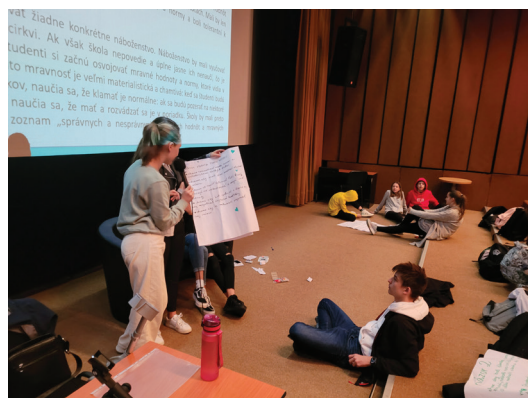
Ak často vidíme ľudí, ktorí robia niečo zlé a majú napríklad inú farbu pleti, zafixujeme si v hlave, že takíto sú všetci, a potom už je ťažké zmeniť názor. Predsudky sú zlé mienky na odlišných ľuďoch. Často si týchto ľudí, voči ktorým máme predsudky, zafixujeme s niečím zlým, alebo niečím, čo sa nám nepáči. Predsudky môžeme zmeniť tak, že budeme počúvať názory iných na týchto ľuďoch. Toto nám pomôže vcítiť sa do ich kože. Väčšinou máme predsudky preto, lebo tých ľudí nepoznáme. Predsudky môžu mať veľmi zlý dopad na ľudí, ktorí sú obeťami. Snažme sa o to, aby sme sa postupne zbavovali našich predsudkov a neubližovali ľuďom, voči ktorým tieto predsudky prechováme.

Sofia, Katka, Lukáš, Simon, Oliver, Viki

Problémy dnešnej doby

Všetci máme predsudky voči ľuďom, ktorých nepoznáme. Diskriminujeme ich podľa ich výzoru, prízvuku a správania. Zamýšľali ste sa niekedy nad tým, prečo máme takýto postoj voči ľuďom, ktorí sú iní?

Viete, že všetci ľudia majú predsudky? Niekedy si toho nie sme vedomí, náš mozog diskriminuje ľudí na základe sociálnej skupiny. Väčšinou sú obeťami predsudkov ľudia s inou farbou pokožky, ľudia

v dôchodkovom veku, s iným vierovyznaním, bez majetku a peňazí. Zamysleli ste sa niekedy nad tým, ako sa títo ľudia môžu cítiť? Väčšinou sa ľudia týchto skupín cítia deprimovane, nekomfortne, potupene, vyradení z kolektívu a podobne.

Odkiaľ sa ale berú všetky tieto predsudky? Zvyčajne to je z prostredia, v ktorom sme vyrastali. Ľudia okolo nás, naša rodina, kamaráti, sociálne médiá, správy. Diskriminácia je ako keby sme ľudí jednej sociálnej skupiny hádzali do jedného vreca. Človek nikdy nevie či je daný človek z inej skupiny taký, ako povedali jeho predsudky alebo úplne iný. Ako sa zbaviť týchto predsudkov? Mali by ste sa zamyslieť nad tým, ako sa ten daný človek cíti, keď sa takto k nemu správame. Skúste sa vcítiť do jeho kože, a potom uvidíte, že by sa vám to taktiež pravdepodobne nepáčilo. Možno by ste mali zmeniť svoj postoj k týmto ľuďom. Najskôr ich spoznať až potom súdiť.

**Stella, Marek, Artur, Tadeáš,
Elizabeth, Matej, Jakub, Kristína**

VYROVNÁVANIE SA SO SLABOSŤAMI

TEST

Ako sa vyrovnávate so svojimi slabosťami?

Je to aktivita zameraná na zistenie svojej predstavy o vlastnom konaní, správaní sa voči sebe aj voči iným ľuďom. Preto buďte k sebe úprimní. Odpovedajte na položené otázky pravdivo, každej odpovedi priradte príslušný počet bodov podľa toho, koľko k danej odpovedi prináleží. Odpovede zapisujte do tabuľky, poradie nepreskakujte a nemeňte.

Otázky

1. Ak niekedy ťahám za kratší koniec, túžim po odplate.
2. Blamáže, ktoré sa stali kedysi dávno, sa ma dotýkajú tak, akoby sa boli stali včera.
3. Verejne sa priznávam k svojim slabostiam.
4. Keď sa cítim bezmocný (á), chytá sa ma zlosť.
5. Neustále si potrebujem dokazovať, že som lepší (ia) ako ostatní.
6. Keď som na dne, utešujem sa tým, že odteraz to už môže byť len lepšie.
7. Keď je niekto ku mne nespravodlivý, prajem mu všetko najhoršie.
8. Keď sa niečo nevydarí, mám sklón pripisovať zodpovednosť iným.
9. Ťažko mi padne uznať, že existujú také oblasti, v ktorých sú iní lepší než ja.
10. Nepoznám nič horšieho, ako sa pred inými zosmiešniť.
11. Často snívam o tom, že triumfujem nad ostatnými.

12. V živote človek nemôže byť vždy len hore.
13. Súpereniu sa vyhýbam.
14. Nerobí mi ťažkosti plniť príkazy iných.
15. Keď niečo nemôžem získať, znevažujem to.
16. Životné skúsenosti ma naučili nedôverovať ľuďom.
17. Vymýšľam si výhovorky pre svoje slabosti.
18. Kto chce šéfovať, musí vedieť aj slúžiť.
19. Zriedka sa zoznamujem s novými ľuďmi.
20. Väčšina mojich priateľov nedosahuje moju úroveň.
21. Ak sa niekto odo mňa odvracia, akceptujem to, hoci ma to bolí.

Odpovede:

neplatí = 1 bod

platí čiastočne = 2 body

väčšinou platí = 3 body

určite platí = 4 body

Odpovede zapisujte do tabuľky, poradie nepreskakujte a nemeňte.

TYP A		TYP B		TYP C	
Otázka	Body	Otázka	Body	Otázka	Body
2		1		3	
4		5		6	
7		8		9	
10		11		12	
13		15		14	
16		17		18	
19		20		21	
Súčet:		Súčet:		Súčet:	

Sčítajte body v jednotlivých stĺpcoch. Stĺpec s najvyšším počtom bodov je váš výsledok.

Vyhodnotenie:**Typ A: Vyhýbavý**

Žiaľ, patríte k tým, ktorí sa ťažko vyrovnávajú s bežnými ľudskými slabosťami a nedostatkami. Ešte vždy sa vám nepodarilo stráviť dokonca ani situácie, ktoré sa vám stali dávno v minulosti. Čoraz viac sa odťahujete od ľudí, len aby ste zakryli svoje slabé stránky. Ale pamätajte: Ak už vôbec nič neriskujete, ste v každom prípade ten (tá) slabší (ia)! Možno, že od seba očakávate priveľa a v skutočnosti to nedokážete splniť. Alebo ste možno príliš vzťahovačný (á) a samoľúby (a) na to, aby ste svoje slabosti ukrývali. Život by bol aj pre vás ľahší, keby ste mali trochu väčší zmysel pre skutočnosť.

Typ B: Nekritický

Aj keď si to nechcete priznať: sotva existuje niečo, čo by vašou vnútornou rovnováhou mohlo väčšmi otriast ako vaše prípadné slabosti. Keď sa stane, že neuspejete hoci aj v nejakej bezvýznamnej veci, tak dlho pátrate po príčinách, až kým nezískate presvedčenie: vinný je ktosi iný! Máte sklon neustále sa porovnávať s inými. Akési vnútorné nutkanie vás podnecuje k tomu, aby ste neustále, vždy znova a znova potvrdzovali, že vy ste ten (tá) lepší (ia). Keďže ale všetkých ľudí prevyšovať nemôžete, hrozí nebezpečie, že určité skutočnosti – tie, v ktorých ste horší (ia) než ostatní – jednoducho neuvidíte. Pomohlo by vám trochu viac sebakritickosti.

Typ C: Tolerantný

Vôbec vám nerobí problém uznať, že ľudská nedokonalosť patrí k životu. Netrápi vás dokonca ani to, ak vás iní upozornia na nejakú slabosť. Viete, že človek si musí svoje nedostatky uvedomovať, aby ich mohol prekonávať. Vaše slabiny sa tak stávajú motorom vášho rozvoja. Poznanie, že nedokonalosť a rast nerozlučne spolu súvisia, prispelo k vašej vyrovnanosti a múdrosti. Tak ako múdro sa staviate k vlastným slabostiam, takisto opatrne a s porozumením zaobchádzate s chybami iných. Odmenou za vašu tolerantnosť je priaznivý ohlas vášho okolia.

**BUDÚ Z NÁS
DOBRÍ NOVINÁRI?****Skôr než sa rozlúčime**

Sme mladí ľudia, žiaci základnej školy. Mnohí z nás ešte ani nevieme, kam budú smerovať naše kroky ďalej. Na strednú, to je jasné. Ale čo budeme v živote robiť? Čím sa budeme živiť? Budeme učiteľia, manažéri, umelci či novinári? Ktovie, túto otázku zodpovie až zub času.

Jedno však vieme povedať už aj teraz. Sme rozdielni. Každý z nás je iný a predsa máme niečo spoločné. Spája nás pocit zodpovednosti a spravodlivosti. Keď chceme, dokážeme byť ľudskí aj ústretoví. Aj keď vo svojej podstate ešte veľakrát blúdime.

Aj počas roka sme sa presvedčili o našich silných a slabých stránkach. Každý z nás také má. Niekoho vlastnosti predurčujú byť úspešným, iný si to bude musieť vydrieť viac. Húževnatosť, pracovitosť, empatia a trpezlivosť sú kľúčovými vlastnosťami byť dobrým novinárom. Priložte k tomu spravodlivosť, pravdovravnosť a nebojácnosť. Zhodli sme sa na tom, že nie všetci na to máme. Byť dobrými novinármi. No časť z nás si to predstaviť vie. Aj keď sa novinárom za posledné roky dejú aj zlé veci (prenasledovania a vraždy), stále hlavný zmysel novinárčiny vidíme v pravde. A tá je predsa vždy len jedna. Alebo sa mýlime?

To, kto z nás sa uchytí ako dobrý novinár, ukáže čas. Dovtedy však vedzte, že sme počas roka na sebe svedomito pracovali, spracovávali sme rôzne články, pasovali sa s rôznorodými témami, robili besedy, reportáže, články, diskutovali sme. Učili sme sa jeden od druhého, aj od našej pani lektorky. Nie vždy sme išli iným príkladom, ale predsa len, ešte sme pod zákonom 😊. Dobrými sme, no časom môžeme byť ešte lepší.

Vieme, že k tomu, aby sme boli dobrými novinármi, musíme rešpektovať a dodržiavať etické princípy novinára. Oboznámili sme sa s nimi. Musíme však zlepšiť ešte svoje komunikačné schopnosti, odbúrať stres, naučiť sa lepšie artikulovať i narábať s mikrofónom. V neposlednom rade sa musíme naučiť oddeliť podstatné od „klišé“, písať k veci a zabudnúť „na omáčky“. K tomu vymyslieť pútavý nadpis, spracovať zaujímavý obsah a „predať sa“.

Vidíte sami, ešte nás čaká dlhá cesta. Ale koho nie? Veď nikto nepovedal, ako dlho nám to bude trvať.

...kým sa z nás stanú dobrí novinári 😊

kolektív Moderní novinári

TIRÁŽ

Tento projekt a vznik časopisu sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk / www.minedu.gov.sk / www.szpb.sk
/ www.muzeumsnp.sk

Dopytovo orientovaný projekt:

Zlepšovanie kompetencií žiakov v oblasti ľudských práv a hodnôt prostredníctvom mimoškolskej edukačnej činnosti

Aktivita:

Mediálny zážitkový tréning pre žiakov ZŠ – Moderní novinári

Časopis vytvoril:

Žiaci základných škôl s lektorkou PhDr. Marcelou Václavkovou Konrádovou, MBA, cert. Mgmt.

Roč. 1, číslo 1

Školský rok 2020/2021

Bez ISBN